

Læring hos barn med ADHD

Økt kunnskap om hvordan læringsprosesser er endret kan føre til bedre diagnostiske verktøy og bedre behandling for barn med ADHD.

Espen Borgå Johansen

forsvarte 8. desember sin avhandling *Reinforcement and extinction processes in the spontaneously hypertensive rat (SHR), an animal model of attention deficit/hyperactivity disorder (ADHD)* for dr. psychol.-graden ved Universitetet i Oslo.

Motivasjonsmessige faktorer synes å spille en viktig rolle for fungeringen til barn med Attention Deficit/Hyperactivity Disorder (ADHD). Tidligere undersøkelser viser at barn med ADHD reagerer annerledes på belønninger (forsterkning) enn andre barn, og at atferd som tidligere ga belønninger synes å opprettholdes lenger enn normalt når belønninger ikke lenger kan oppnås (utslokking av atferd).

I avhandlingens teoretiske artikler presenteres en atferdsteori som foreslår at symptomene som kjennetegner ADHD (oppmerksomhetssvikt, hyperaktivitet, og impulsivitet) forårsakes av en ubalanse i hjernens signalsystemer, som fører til endringer i forsterknings- og ekstinksjons-prosesser og til motoriske vansker.

Avhandlingens empiriske studier av spontant hypertensive rotter (SHR), den best studerte dyremodellen på ADHD, har undersøkt viktige faktorer for læring. Funnene viser at faktorer som innvirker på grad av avvikende atferd hos dyremodellen inkluderer: hvor ofte forsterkere oppnås, om forsterkeren kommer umiddelbart versus etter en tid, og forsterkerstørrelse. I tillegg synes ekstinksjonsprosessen å gå seinere hos SHR, særlig når stimuli som tidligere er knyttet til forsterkeren er tilstede.

Funnene gir støtte for antagelsen om at grunnleggende læring knyttet til forsterkning og ekstinksjon er endret, men videre studier av barn med ADHD er nødvendig for å teste gyldigheten av disse funnene.

Læring har avgjørende betydning for tilegnelse av kunnskaper, ferdigheter og språk. Små endringer i hvordan mennesker lærer kan ha stor betydning for normal utvikling og fungering, ettersom sammensatt og kompleks atferd bygges opp fra enklere komponenter.

Kontakt e.b.johansen@medisin.uio.no